

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๓๗๗

สำนักทะเบียนกลาง

ถนนลำลูกกา ปท. ๑๒๑๕๐

๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง การแก้ไขเอกสารการทะเบียนราษฎรที่มีรายการไม่ถูกต้อง

เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด และนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๑.๑/ว ๓ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๓๙

๒. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๒๔ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๖

ตามที่สำนักทะเบียนกลางได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการแก้ไขรายการในเอกสารการทะเบียนราษฎร กรณีที่มีการบันทึกหรือจัดแจ้งรายการผิดพลาดโดยคัดลอกผิดหรือสำคัญผิดในข้อเท็จจริง และกรณีที่เกิดจากการกระทำทุจริต ไว้แล้วตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

สำนักทะเบียนกลาง ได้รับการร้องทุกข์จากประชาชนและการหารือจากสำนักทะเบียนต่างๆ เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการแก้ไขรายการในเอกสารการทะเบียนราษฎรตามหนังสือสั่งการดังกล่าว โดยเฉพาะกรณีการยกเลิกสูติบัตรที่เกิดจากการกระทำความผิดเล็กน้อยแล้วให้จัดทำสูติบัตรขึ้นใหม่ โดยที่สถานะในเรื่องสัญชาติไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เช่น ผู้ได้รับแจ้งการเกิดยังคงเป็นผู้มีสัญชาติไทย หรือเป็นผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย เช่นเดียวกับที่ปรากฏรายการในสูติบัตรฉบับเดิมที่ถูกยกเลิก แต่จะได้เลขประจำตัวประชาชนชุดใหม่ ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับเจ้าของรายการบุคคลที่จะต้องดำเนินการขอแก้ไขเอกสารต่างๆ ที่เกิดจากการทำธุรกรรมในอดีตทั้งกับส่วนราชการและภาคเอกชน ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน นอกจากนี้ ยังมีปัญหาความไม่เข้าใจเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนในการแก้ไขเอกสารสูติบัตร มรณบัตร ทะเบียนบ้าน ทะเบียนบ้านกลาง กับทะเบียนคนเกิด และทะเบียนคนตาย ทำให้เกิดการปฏิเสธคำร้องขอของประชาชน ด้วยเหตุดังกล่าว สำนักทะเบียนกลางพิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการแก้ไขเอกสารการทะเบียนราษฎรที่มีรายการไม่ถูกต้องในกรณีต่างๆ เป็นไปด้วยความถูกต้องอย่างเหมาะสม ไม่สร้างปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน และเกิดประสิทธิภาพในการบริการประชาชน จึงยกเลิกหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๓ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๓๙ และหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๒๔ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๖ และกำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อให้ นายทะเบียนอำเภอ นายทะเบียนท้องถิ่น และนายทะเบียนผู้รับแจ้งถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. กรณีเอกสารการทะเบียนราษฎรมีรายการไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้อง ซึ่งเกิดจากการคัดลอกรายการผิดพลาด ไม่ครบถ้วน หรือจัดแจ้ง บันทึกรายการผิดซึ่งเกิดจากการสำคัญผิดในข้อเท็จจริงของผู้แจ้ง และเป็นความผิดพลาดที่มีได้เกิดจากการกระทำทุจริต นายทะเบียนผู้มีอำนาจสามารถแก้ไขรายการให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงได้โดยปฏิบัติตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๑๕ โดยสำนักทะเบียนที่ต้องรับผิดชอบดำเนินการ ได้แก่

๑.๑ การแก้ไขรายการในสูติบัตร มรณบัตร ทะเบียนบ้าน และทะเบียนบ้านกลาง ไม่ว่าเอกสารดังกล่าวจะเป็นแบบพิมพ์สำหรับผู้มีสัญชาติไทย หรือคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย หรือบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนก็ตาม สำนักทะเบียนที่ต้องดำเนินการ ได้แก่ สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งที่มีรายการไม่ถูกต้องนั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือทะเบียนบ้านกลาง

/ ๑.๒ การแก้ไขรายการ ...

๑.๒ การแก้ไขรายการในทะเบียนคนเกิด (สูติบัตร ตอน ๒) และทะเบียนคนตาย (มรณบัตร ตอน ๒) ไม่ว่าเอกสารดังกล่าวจะเป็นแบบพิมพ์สำหรับผู้มีสัญชาติไทย หรือคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย หรือบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนก็ตาม สำนักทะเบียนที่ต้องดำเนินการ ได้แก่ สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งที่จัดทำเอกสารดังกล่าวหรือที่ได้รับการถ่ายโอนงานทะเบียนราษฎรมาจากสำนักทะเบียนอำเภอนั้น

๑.๓ เมื่อนายทะเบียนผู้มีอำนาจได้แก้ไขรายการในเอกสารการทะเบียนราษฎรแล้ว จะต้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุงรายการในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรด้วยทุกครั้ง โดยถ้าสำนักทะเบียนที่แก้ไขรายการในสูติบัตร และมรณบัตร มิใช่สำนักทะเบียนที่จัดทำเอกสารดังกล่าว จะต้องสำเนาเอกสารที่ได้แก้ไขแล้วแจ้งประสานไปยังสำนักทะเบียนที่จัดทำเอกสารนั้นเพื่อให้แก้ไขรายการในทะเบียนคนเกิด และทะเบียนคนตายให้ถูกต้องตรงกัน ตามข้อ ๑๑๖ วรรคสอง ของระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ส่วนสำนักทะเบียนที่จะต้องรายงานเพื่อการปรับปรุงฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร ตามข้อ ๘ ของระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎรด้วยระบบคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๓๘ ได้แก่ สำนักทะเบียนที่จัดทำและเก็บรักษาทะเบียนคนเกิด และทะเบียนคนตาย แต่ถ้าเอกสารการทะเบียนราษฎรที่แก้ไขจัดทำในขณะที่เป็นสำนักทะเบียนที่ไม่ได้ปฏิบัติงานด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ให้รายงานเป็นการเฉพาะรายไปยังศูนย์บริหารการทะเบียนภาค สาขาจังหวัด ที่สำนักทะเบียนนั้นอยู่ในเขตรับผิดชอบ

๒. การบันทึกการแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในเอกสารการทะเบียนราษฎร ให้ใช้วิธีขีดฆ่าข้อความเดิมที่ผิดพลาดและเขียนข้อความใหม่ที่ถูกต้องด้วยหมึกสีแดง พร้อมลงชื่อนายทะเบียนผู้แก้ไข และวันเดือนปีกำกับไว้ ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๒๑ ทั้งนี้ ห้ามมิให้ใช้วิธีการจัดทำเอกสารชิ้นใหม่

๓. กรณีเอกสารการทะเบียนราษฎรที่จะขอแก้ไข เป็นเอกสารที่ประชาชนนำไปเคลือบพลาสติกแล้ว ถ้านายทะเบียนมีปากกาเคมีชนิดที่ลบไม่ได้ ก็ให้ใช้วิธีปฏิบัติตามข้อ ๒ แต่ถ้าไม่มีให้นายทะเบียนขีดและรับรองสำเนาสำรอง พ.ร.๓๑ ที่มีคำสั่งอนุมัติให้แก้ไขรายการในเอกสารการทะเบียนราษฎรฉบับนั้น มอบให้ผู้ร้องเพื่อใช้เป็นหลักฐานควบคู่กับสูติบัตร หรือมรณบัตรที่เคลือบพลาสติก และหากผู้ร้องมีความประสงค์จะได้สูติบัตรหรือมรณบัตรที่มีรายการตามที่นายทะเบียนได้แก้ไข ให้แนะนำผู้ร้องยื่นคำร้องขอคัดสำเนาทะเบียนคนเกิด หรือทะเบียนคนตาย แล้วแต่กรณี

๔. การขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในสูติบัตร มรณบัตร ทะเบียนคนเกิด และทะเบียนคนตาย เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงรายการของบุคคลที่เกี่ยวข้องในเอกสารดังกล่าวซึ่งเกิดขึ้นภายหลังจากนายทะเบียนผู้รับแจ้งได้จัดทำเอกสารดังกล่าวแล้ว เช่น การขอแก้ไขรายการชื่อบิดา หรือชื่อมารดาของเด็กในสูติบัตรเนื่องจากบิดาหรือมารดาได้เปลี่ยนชื่อตัวภายหลังบุตรเกิด ตามหลักฐานใบสำคัญการเปลี่ยนชื่อ (แบบ ข.๓) หรือการขอแก้ไขรายการสัญชาติของบิดาหรือมารดาในสูติบัตร เนื่องจากบิดาหรือมารดาได้รับสัญชาติไทยภายหลังบุตรเกิด เป็นต้น กรณีเช่นนี้ไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากรายการในสูติบัตร มรณบัตร ทะเบียนคนเกิด และทะเบียนคนตาย เป็นข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงในขณะที่เด็กเกิด หรือขณะที่บุคคลเสียชีวิต ซึ่งเป็นรายการที่ถูกต้องแล้ว ทั้งนี้หากผู้ร้องประสงค์จะแก้ไขรายการ ให้ดำเนินการแก้ไขได้เฉพาะรายการในทะเบียนบ้านหรือทะเบียนบ้านกลาง

๕. การขอแก้ไขรายการในเอกสารการทะเบียนราษฎร กรณีรายการดังกล่าวเกิดจากการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ หรืออำพรางข้อเท็จจริง หรือเกิดจากการกระทำทุจริต หรือเป็นผลสืบเนื่องมาจากการทุจริตทางทะเบียนหรือบัตรประจำตัวประชาชน เมื่อนายทะเบียนได้รับคำร้องแล้วให้สอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงว่ารายการที่ไม่ถูกต้องนั้นเกิดจากสาเหตุอะไร และข้อมูลที่ถูกต้องคืออะไร แล้วให้พิจารณาว่าการแก้ไขรายการตามคำร้องจะส่งผลทำให้เปลี่ยนแปลงสถานะหรือสัญชาติของบุคคลหรือไม่ อย่างไร และให้ดำเนินการ ดังนี้

/๕.๑ หากการแก้ไข ...

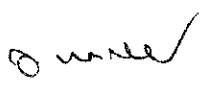
๕.๑ หากการแก้ไขรายการตามคำร้องไม่ทำให้สัญชาติของบุคคลเปลี่ยนไปจากเดิมตามที่ปรากฏในสูติบัตร หรือมรณบัตร และไม่ต้องเปลี่ยนแบบพิมพ์ เช่น การขอแก้ไขรายการบิดาของผู้เกิดในสูติบัตร ท.ร.๑ ของเด็กชายเอ จากที่เคยแจ้งเท็จแจ้งชื่อของผู้อื่นเป็นบิดา ส่วนรายการมารดาสัญชาติไทย เป็นรายการที่ถูกต้อง กรณีเช่นนี้ย่อมไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสัญชาติของเด็กชายเอ และแบบพิมพ์สูติบัตร ท.ร.๑ เป็นต้น ให้นายทะเบียนผู้มีอำนาจดำเนินการแก้ไขรายการในเอกสารการทะเบียนราษฎรดังกล่าว โดยปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๑ - ๓ ข้างต้น โดยไม่ต้องยกเลิกเอกสารการทะเบียนราษฎรฉบับเดิม ส่วนการแจ้งความ เพื่อดำเนินคดีอาญากับบุคคลที่แจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อนายทะเบียน ยังต้องดำเนินการโดยไม่ชักช้า

๕.๒ หากการแก้ไขรายการตามคำร้องจะทำให้สัญชาติของบุคคลเปลี่ยนไปจากเดิม หรือต้องเปลี่ยนแบบพิมพ์ เช่น การขอแก้ไขรายการบิดาและมารดาของผู้เกิดในสูติบัตร ท.ร.๒ ของเด็กหญิงน่ารัก จากที่เคยแจ้งบิดามารดาสัญชาติไทย แต่ต่อมาพบว่าการได้สัญชาติไทยของบิดามารดาเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย กรณีเช่นนี้ย่อมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสัญชาติของเด็กหญิงน่ารัก และแบบพิมพ์สูติบัตร ท.ร.๒ ด้วย เป็นต้น ให้นายทะเบียนผู้มีอำนาจดำเนินการยกเลิกเอกสารการทะเบียนราษฎรฉบับนั้น พร้อมทั้งจำหน่ายรายการบุคคลตามเอกสารดังกล่าว แล้วดำเนินการเพื่อจัดทำเอกสารการทะเบียนราษฎรและรายการบุคคล ขึ้นใหม่ให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง โดยไม่ใช้วิธีการแก้ไขรายการในเอกสารฉบับเดิม ทั้งนี้ ให้นายทะเบียนแจ้งความเพื่อดำเนินคดีอาญากับบุคคลที่แจ้งข้อความอันเป็นเท็จหรือใช้เอกสารเท็จ โดยไม่ชักช้า

ทั้งนี้ แนวทางปฏิบัติดังกล่าวข้างต้นให้มีผลตั้งแต่วันที่ออกหนังสือฉบับนี้เป็นต้นไป และไม่มีผลกระทบต่อการใช้ปฏิบัติในเรื่องเดียวกันที่นายทะเบียนได้ปฏิบัติตามหนังสือสั่งการฉบับก่อนหน้านี้โดยถูกต้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่งให้ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจโท

(อาทิตย์ บุญวงษ์โสภิต)
ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนราษฎร
โทร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๓๑๖
โทรสาร. ๐ ๒๙๐๖ ๙๒๓๕

พ.ศ. (สพ.)

เลขที่รับ ๑๒๓๐

วันที่ ๐๗ พย ๒๕๖๑

เวลา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ส่วนการทะเบียนราษฎร (ก.ร.ช.) โทร. ๐-๒๗๙๑-๗๓๑๔-๖

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๓๑๗๙

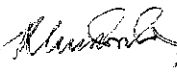
วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอส่งหนังสือเวียน

เรียน ลปค. ศสป. ผชช. และ ผอ.ส่วน ทุกส่วน

พร้อมนี้ สท. ขอส่งหนังสือสำนักทะเบียนกลาง มท ๐๓๐๙.๑/ว ๓๗๘ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เรื่อง การแก้ไขเอกสารการทะเบียนราษฎรที่มีรายการไม่ถูกต้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายบรรจบ จันทร์ตัน)
ผอ.สท.

- ไร่จิว ไร่จิว ไร่จิว

รับ ๑๐.๕๗๗

- ไร่จิว ไร่จิว ไร่จิว

- ไร่จิว ไร่จิว ไร่จิว

๑๐/๑๑.๕๗๗ ไร่จิว ไร่จิว ไร่จิว

(นางสาวอภิญญา อภิรติปัญญา)
นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการพิเศษ
ผอ.สท.

๗/๑๗.๕๖